

Peilingen

Mededelingenrubriek

100 Convexe Kustboog

Het postuum verschijnende levenswerk van Henk Schoorl nadert zijn voltooiing. Dit jaar verschenen de delen 2 (*Het eiland Texel na 1550*) en 3 (*Het eiland Vlieland*). Het vierde en laatste deel (*Het eiland Terschelling*) volgt dit najaar. De boeken worden uitgegeven door uitgeverij Pirola, Postbus 62, 1870 AB Schoorl, telefoon 072-5093131, e-mail: pirola@wxs.nl.

Japan

Op 1 mei werd in Tokio de 83-jarige Japanse emeritus hoogleraar Shohei Inokuchi benoemd tot ridder in de orde van Oranje Nassau wegens zijn onderzoek naar het werk van Nederlandse waterbouwkundigen in het negentiende-eeuwse Japan. Hij werd bij die gelegenheid toegesproken door een kleindochter van Johannis de Rijke, de Nederlandse pionier die van 1873 tot 1903 in Japan actief was en er voor de keizer havens, dammen en kanalen aanlegde. Inokuchi richtte in 1984 een 'Johannis de Rijke-studiegroep' op. De hoogleraar werd voor de onderscheiding voorgedragen door de cineast en beeldend kunstenaar Louis van Gasteren, die in 1989 bij het maken van een film over duizend jaar Nederlandse waterhuishouding op de Nederlandse activiteiten in Japan stuitte (Bron: *NRC Handelsblad*, 1-5-2000/*PZC*, 3-5-2000). In zijn geboorteplaats Colijnsplaat is deze zomer een borstbeeld van Johannis de Rijke onthuld. Het werd geschonken door een aantal Japanse lokale overheden. Inmiddels is een standbeeld in de maak, dat in december zal worden geplaatst. In Japan is de Nederlandse ingenieur al op verschillende plaatsen in brons of steen vereeuwigd (Bron: *PZC*, 16-5-2000).

Gemeenlandshuis Rijnland

De bouwhistoricus Leo van der Meule heeft een prachtig boek geschreven over de geschiedenis van het gemeenlandshuis van het Hoogheemraadschap van Rijnland aan de Breestraat te Leiden: *Het*

Rijnlandshuis terug gevolgd in de tijd. Ontleedkunst op een Leidse kavel 2000-1578 (Architectura en Natura, Amsterdam 2000). ISBN 90-72381-084. f70,-. Het boek verhaalt de bouwgeschiedenis van het huis aan de hand van huisonderzoek, bestekken en allerlei andere archiefbescheiden tot het moment van de eerste bouwplattegrond in de tiende eeuw. Kaarten, tekeningen en foto's zijn bijzonder goed met de tekst geïntegreerd. Ook is een poging gedaan het gebouw te vergelijken met 'tijdgenoten', hetgeen op symbolische wijze het waterschap in de maatschappij van weleer plaatst. Het monumentale boek markeert op passende wijze het door vele historici betreunde afscheid door het waterschap van het bekende gebouw na 422 jaren bewoning.

Watergeschiedeniscongres Bergen, Noorwegen

De International Water History Association (IWHA) organiseert in het Noorse Bergen van 10 tot en met 12 augustus 2001 een congres over de rol van het water in de geschiedenis. Men wil diverse resultaten van empirisch onderzoek presenteren en een forum bieden voor discussie over de relatie tussen mens en water. Tevens wil men relevante input leveren voor het lopende wereldwijde debat over water, waaronder de beheersing en eigendom van water, conflicten over water en watervervuiling. Er zijn ruim 20 onderwerpen vastgesteld, raadpleeg hierover en over de praktische details de websites <http://iwha.net> en <http://www.svf.uib.no/sfu/nsw/conference.htm>

Vijfheerenlanden

Van de hand van ons lid Aart Bijl (zie ook zijn artikel elders in deze aflevering) verscheen onlangs het boek *Tussen de Diefdijk en de Zouwendijk. Een waterstaatkundige en sociaal-economische geschiedenis van de Vijfheerenlanden (1566-1984)* (Vuren 2000). In deze publicatie staat de vraag centraal, hoe de polders

in de Vijfheerenlanden hun afwateringsproblemen oplosten. Het boek bestrijkt de periode van het moment waarop in 1566, toen aan de Lek bij Ameide een buitenboezem werd aangelegd, de afwatering voor het eerst in groter verband werd aangepakt tot 1984, toen met de oprichting van het Hoogheemraadschap van de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden het waterschapsbestuur werd gereorganiseerd. De auteur geeft de waterstaatkundige ontwikkelingen uitvoerig weer in relatie tot institutionele en uiteenlopende sociaal-economische ontwikkelingen, zoals de gevolgen van het waterbeheer voor de landbouw en de invloed op de demografie. De verkoopprijs van het boek bedraagt f59,95 (ISBN 90-80083-135. Geïll. 302 p.). Leden van de Vereniging voor Waterstaatsgeschiedenis kunnen het boek voor f49,95 bestellen bij de auteur. Adres: Smedenweg 99, 4204 SP Gorinchem.

101

Eismaprijs voor Petra van Dam

Aan Petra van Dam is de Eismaprijs 2000, die wordt toegekend aan de auteur van de beste in 1998 en 1999 verschenen studie op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis toegekend voor haar dissertatie *Vissen in veenmeren. De sluisvisserij op aal tussen Haarlem en Amsterdam en de ecologische transformatie in Rijnland 1440-1530* (Hilversum 1998). De uitreiking vindt plaats tijdens de Geschiedenisdagen in het Tropenmuseum in Amsterdam, vrijdag 17 november, om 14.15 uur, zie voor het programma: www.knhg.nl.

Middeleeuws dijkje hersteld

Het Zeerijtdijkje bij Bakkum-Noord is onlangs samen met een naastgelegen beek in oude glorie hersteld met behulp van oude kaarten. In het kader van een natuur ontwikkelingsproject is de middeleeuwse dijk, die het dorp Bakkum beschermde tegen het water uit onder andere de zeemonding Het Zijpe, gereconstrueerd. Met een hoogte van een meter is de dijk in vergelijking tot andere dijken vrij laag; destijds genoeg om het gebied net niet te laten overstromen (Bron: *Alkmaarsche Courant*, 14-7-2000).